

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Dvoje mnenj

Zaščitno za naše gospodarstvo, predvsem industrijo je, da ima boljše perspektive v ureditvi na inozemskem tržišču. Ob takšni gospodarski politiki pa smo do tej prevečkrat pozabljali na številne neizkoriščene možnosti, ki jih v istem smislu lahko daje turizem, zlasti na takšnem področju, kot je Gorenjska. Prav takšna ugotovitev pa je bila tudi povod, da je gospodarska zbornica za kranjski okraj izdelala obširne smiselnosti glede prometa v gostinstvu in njegovih zmogljivosti, o čemer je obširno razpravljala predki ponedeljek tudi upravni odbor zbornice.

Osnovna ugotovitev je, da so v našem okraju pomanjkljivo urejeni gostinski objekti in da je le-tih tudi premalo, če hočemo v prihodnje na račun turizma zagotoviti večji promet. Bržkone pa so prav sedaj velike možnosti tudi za večje gradnje novih turističnih objektov. V novembru in februarju (1963) bosta razpisana dva natečaja za najetje posojil iz zveznih sredstev, kar bo omogočilo hitrejši razvoj na področju turizma. Vprašanje pa je, kako smo na možnost novogradenj pripravljeni po naših občinah. Gospodarska zbornica je sicer že izdelala nekakšen seznam potrebnih novih investicij, s katerim pa so doslej po občinah še bolj ali manj slabo seznanjeni. Prav zaradi tega bo zbornica v kratkem organizirala po občinah posebne posvete, na katerih bodo razpravljali izključno o problemih turizma. Problem je ugoden perspektivni razvoj je predvsem v tem, da bi morali po občinah z letom 1963 zagotoviti več sredstev za investicije v turizmu kot doslej in da bi se tako lahko čim uspešneje udeležili (po obsegu je 30 % udeležba) že omejenih natečajev.

Glede investiranja v turizem za letošnje pa obstaja na gospodarski zbornici dvoje mnenj: razvoj turizma naj bo predvsem v že poznanih gorenjskih turističnih središčih (Bled, Kranjska gora, Bovec) ali naj postane Gorenjska celota, turistično področje s posebnimi turističnimi zmogljivostmi. Glede prve zamisli obstaja tudi prioriteta lista novih investicij. Ze ponedeljkova razprava je pokazala, da bo verjetno potrebno izdelati nov perspektivni plan glede investiranja v turizem, ki bo temeljil na zaključkih, ki jih bodo dali predvideni posveti po občinah. Sicer pa so v sedanjem položaju tako ali tako v območju sredstev, ki bi jih morali občinski ljudski odbori v naslednjem letu v svojih družbenih letnih načrtih zagotoviti več kot prej, saj je bilo končno že dovolj jasno in govornost o gospodarstvenem pomenu turizma in dosedaj neizkoriščenih možnostih prav na tem področju. — B. F.

Predsednik ObLO Kranj Jože Mihelič je predsedniku prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Leonidu I. Brežnjev izročil spominsko darilo

Gibanje gospodarstva v prvih osmih mesecih 1962

Bistveno izboljšanje

Ob koncu avgusta je celotno naše gospodarstvo doseglo 61,9 odstotkov letošnjega plana

Kranj, 2. oktobra — Prva in osrednja razprava današnje skupne seje obeh zborov OLO je bila o gibanju gospodarstva v prvih letošnjih osmih mesecih. Čeprav v okviru Slovenije beleži naš okraj določeno stagnacijo, je vendar razveseljivo, da v zadnjih dveh mesecih dosegamo vse večje uspehe. V nenehnem porastu je obseg proizvodnje in tudi izvoz. V prihodnje pa naj občinski ljudski odbori s še večjo odgovornostjo spremljajo dinamiko gospodarstva na njihovem območju in takoj dajejo ustrezna priporočila in sprejemajo ukrepe.

Podpredsednik OLO Vladimir Logar je v uvodu povedal nekaj glavnih ugotovitev o dinamiki letošnjega gospodarstva v našem okraju. Ob zaključku letošnjega prvega polletja je naše gospodarstvo doseglo samo 47,6 odstotkov predvidenega načrta. Toda v naslednjih mesecih se je stanje bistveno izboljšalo. V primerjavi s fizičnim obsegom proizvodnje v istem obdobju lani smo v juliju že presegli lanski obseg za 6,3 odstotke in v avgustu za 5,5 odstotkov. Razlika med julijem in av-

gustom je bila v glavnem posledica ukinitve nedeljskega dela v jeniški železnici in višek letnih dopustov. Ob koncu avgusta je bilo v primerjavi s postavljenim letošnjim načrtom prvo elektro-gospodarstvo, ki je doseglo 81,2 odstotka letošnjega plana, zatem živilska industrija z 80,2 odstotka, kemična 74,3, grafična 73,8, elektro-industrija 69,1, lesna industrija z 67,5 odstotkov letošnjega plana itd. Prav tako se naša podjetja vse bolj uveljavljajo tudi v izvozu, čeprav je prav to zlasti v našem

okraju zelo resno, saj bomo tudi ob izpolnjenem načrtu izvoza pokrili komaj 69 odstotkov potreb naše industrije pri izvozu.

V razpravi so sodelovali Jože Nastran, Franc Tepina, Maks Dimnik, Milan Ogris in z zaključno besedo predsednik OLO ing. Anton Tribuson. Vel so se strinjali z ugotovitvijo, da je treba pri re-

ševanju vseh današnjih težav imeti za cilj visoko proizvodnjo ob neprestani krepitvi samoupravnih organov in subjektivnih sil v delovnih kolektivih sploh.

Ob raznih imenovanjih in kadrovskih spremembah naj omenimo le ustanovitev komisije za turizem. Ta bo imela predsednika in tajnika, ki jih bo imenoval OLO, 11 članov, ki jih bodo imenovali v ta organ razne organizacije in ustanove, ki posredno ali neposredno lahko prispevajo k enotnejšemu in smotnejšemu razvoju turistične dejavnosti. — K. M.

Vodja sovjetske delegacije, ki je na povabilo predsednika Tita obiskala Jugoslavijo, Leonid Brežnjev se je v Kranju pozdravil tudi s pionirji

Obisk predsednika prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Leonida Brežnjeva

Povsod prisrčni sprejemmi

Visoki sovjetski gost se je ustavil tudi v Kranju — »Za mir in prijateljstvo med narodi«

Potem ko je v ponedeljek ob desetih urah predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Leonid Iljič Brežnjev v spremstvu podpredsednika ZIS Aleksandra Rankoviča, sekretarja CK ZKS Mihe Marinka ter drugih članov sovjetske delegacije in jugoslovanskih funkcionarjev odpotoval z Bleda, so kolono avtomobilov ob cestah do Velenja, kjer

je bilo množično zborovanje, pozdravljale množice navdušenih prebivancev Slovenije.

Več kot 3000 Kranjčanov, ki so se zbrali na Trgu revolucije, je pred gimnazijo, kjer je bila imenovana tribuna, ustavilo avtomobil, v katerem so bili tovariši Brežnjev, Ranković in Marinko. Na tribuni so visoke goste pričakali sekretar OK ZKS Kranj Jakob Zen, predsednik OO SZDL Martin Košir, sekretar ObK ZKS Stefan Kadoč in drugi predstavniki okrajnega in občinskega družbeno-političnega življenja. — Ugledne goste je pozdravil in jim zaželel dobrodošlico predsednik ObLO Kranj Jože Mihelič. Tovariši Brežnjev, Ranković in Marinko so izstopili in se ob navdušenem odobravanju in vzklikanju Kranjčanov napolili na oder.

Predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR L. I. Brežnjev se je za prisrčen sprejem zahvalil z naslednjimi besedami:

»Dragi tovariši in prijatelji! — Zelo sem zadovoljen, da sem na poti po teh prelepih krajih Gorenjske dobil priložnost in se tukaj srečal s prebivalci proletaškega Kranja. Nam iskroštim to priložnost, da vam izročim najlepše pozdrave narodov Sovjetske zveze. Naša delegacija je dopotovala v Jugoslavijo na povabilo predsednika Tita, saj je prijateljstvo med našimi narodi vsak dan bolj globoko.

Dovolite mi, da še enkrat izročim pozdrave vsem tekmicem in elektrifikarjem delavskega Kranja...

Naj živj prijateljstvo med našimi narodi! Naj živj mir na svetu!

Predsednik ObLO Mihelič je nato predsedniku Leonidu Brežnjev in podpredsedniku ZIS Aleksandru Rankoviću izročil spominski daril, potem pa so gostje spet odpeljali naprej in odzdravljali navdušeni množici. — Avtomobil, v katerem je bil vodja sovjetske delegacije, se je komaj prebil skozi živo reko ljudi. Predsednik Leonid Brežnjev je pomudil roko tistim, ki jim je uspelo priti najbliže, vsem pa je odzdravljajal z jugoslovansko zastavo, ki jo mu je dal pionirček.

Kolona avtomobilov je odpeljala proti Velenju, od tam v Ljubljano, potem pa v Zagreb, kjer je sovjetsko delegacijo spet sprejel predsednik Tito. Iz Zagreba sta Brežnjev in predsednik Tito s programom in ostalim spremstvom z vlakom odpotovala v Beograd.

In obrtniške usluge?

IZ LETA V LETO MANJ MLADIH V OBRTNISKIH POKLICIH

Ze nekaj let nazaj smo se vedno lotevali najrazličnejše propagande, kako bi si zagotovili čimveč mladih, ki bi se odločili za takšen ali drugačen poklic v obrtni: za krojača, čevljarja, dimnikarja, avtomehnika, kovača in podobno. Kljub vsem prizadevanjem pa so obrtniške usluge iz leta v leto bolj v nevarnosti. Vse kaže, čeprav pogosto za uk v posameznih obrtnih dejavnostih letos še niso dokončno sklenjene, da bo tudi letos manj mladih kot lani, ki bi se odločili za obrtniški poklic. Da lahko tako ugotovimo, sta bržkone dva vzroka: nezainteresiranost mladih za precej za starej način privzivanja obrtniškega znanja in počasen razvoj (Nadaljevanje na 2. str.)

Uveljavljanje novega sistema delitve in samouprave v javnih službah

Hitrejša izmenjava izkušenj

Sindikalne organizacije pripravljajo posebna posvetovanja o šolstvu, zdravstvu, kulturi in prosveti ter o državni upravi

v vsa leta, odkar govorimo o uveljavljanju samoupravnih organizacij, zlasti pa še v zadnjem času, je beseda o novem principu delitve po delu se povsod sliši. Vse to, da je uveljavljanje teh oblik najtežje v manjših kolektivih in še posebno v javnih službah. Zato se sindikalne organizacije našega okraja pripravljajo na posebno posvetovanje o izmenjavi dosedanjih pozitivnih izkušenj, kar naj bi prispevalo k uveljavljanju novega sistema delitve in samouprave. Kot je videno, naj bi bila širša razprava o teh problemih na posebnem plenumu okrajnega sindikalnega sveta, ki bo sklican za 22. oktober. Za konkretno razpravo zbirajo o dosedanjih izkušnjah v kolektivih raznih šol, zavodov in zavodih, v ljudskih in državnih upravi sploh in v ustanovah kulturne dejavnosti.

Krompirja bo dovolj

Ta teden bodo kmetijske zadruga in kmetijska gospodarstva preskrbela s krompirjem trgovsko mrežo — Cena bo od 27 do 30 din za kilogram

Potrošniki se že več dni sprašujejo, kdo ima prav? Ali tisti, ki trdijo, da je krompirja dovolj, ali tisti, ki ugotavljajo, da krompirja ni? Bržkone pa ni nihče v zmoti. Dejstvo je, da so kmetje v večini že izkopali velike količine krompirja in da v prodajalnah krompirja ni. Potrošnike je zaradi tega že zajela panika in krompir preplačujejo pri indivi-

dualnih kmetih. Cena za kilogram krompirja v teh primerih dosega tudi 40 dinarjev. In kakšna je posledica takšne preskrbe s krompirjem za ozimnico: individualni kmetje čakajo s prodajo krompirja, češ saj bodo potrošniki sami še zvišali ceno krompirja. Logičen račun, ki pa vsakor ni upravičen. Ob vsem tem (Nadaljevanje na 2. strani)

TE DNI PO SVETU

POVABILO KENNEDYJA V MOSKVO

Newyorsk list "New York Times" piše, da je sovjetski premier mes-piše, da je sovjetski premier sednika Kennedyja na zasebni obisk v Sovjetsko zvezo. List piše, da se ni sprejel noben sklep in predlog proučujejo v luči povečane napetosti glede Berlina in vedno večjega prepričanja v Washingtonu, da bo Sovjetska zveza podpisala mirovno pogodbo z vzhodnonemskim režimom, verjetno sredi letošnjega novembra.

Predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva je izjavil, da sovjetski premier Hruščev ni poslal Kennedyju nobenega povabila naj obišče Moskvo.

BREZNJEV V ZAGREBU IN VELENJU

Po obisku v rudarskem mestu Velenju, kjer je zbranim rudarjem tudi govoril, je predsednik Prezidija Vrhovnega sovjeta Leonid Brežnev odpotoval v Zagreb, kjer se je srečal s predsednikom Titom. Po odhodu iz zagrebškega nebotičnika sta se oba državnika napotila peš po Trgu republike in Zrinjevcu v hotel Esplanade, kjer je bila slavnostna večerja.

INDIJA ZA POGAJANJA S KITAJSKO

Indijski premier Nehru je izjavil, da je pripravljen začeti pogajanja z LR Kitajsko o obmejnih vprašanjih ne glede na sedanjo napetost na vzhodnem mejnem sektorju.

SPREJEM ALZIRIJE V OZN

V ponedeljek bo Alžirija sprejeta v Združene narode. Alžirsko vlado bo ob sprejemu v svetovno organizacijo prevajal predsednik vlade Ben Belata.

NAS PREDSTAVNIK ZAPUSTIL PROSLAVO

Ker je podpredsednik kitajske vlade in zunanji minister Cen JI na proslavi ob kitajskem narodnem prazniku grobo napadel Jugoslavijo, je naš diplomatski predstavnik iz protesta zapustil tribuno.

Liudje in dogodki • Liudje in dogodki • Liudje in dogodki • Liudje in dogodki • Liudje in dogodki • Liudje in d

Prince el HASEN zaman poskuša iz tujine strmoglaviti oblast v Jemenu

Vse dolgoročne in kratkoročne politične napovedi so vedno naglaševale, da je arabski svet v sedanjem obdobju izredno zanimivo področje, kjer se z bliskovito naglico spreminjajo razmere. To, kar v vremenem slovarju pomeni beseda padavine, pomeni za razmere v arabskem svetu neverjetno pogoste primere menjave

Jemenski škripec

oblasti, ki često prehaja iz roke v roko brez posebnih priprav in v strahni naglici. Zelo značilen za arabski svet je "jemenski škripec", s kalerega so v zadnjem tednu sneli staro breme, večletno umazano samovolje jemenskih princiev. S strmoglavljenjem "krona in železa" jemenskega imama nastaja z odobravitim posegom vojske novo razdobje v Jemenuki zgodovini. "Črni oblaki" so se nad Jemenom zbirali že dalj časa. Po nerazčiščenih in nagli smrti imama Ahmeda je dežela kipeła, kakor testo, ki so mu

pridali preveč kvasa. Pred približno desetimi dnevi so sporočili, da je imam Ahmed nenadoma umrl. Vzrok smrti so ostali več ali manj prikriti. V jemenskem prestolu je po navadi zamenjal Ahmeda njegov sin Mohamed el Badr, ki se je za oblast pripravil že nekaj časa kot vodja jemenske zunanje politike. Sin se

ljudstva s sekuro, ki je rezala vratove, tako jemenski vladar ni mogel pomiriti ljudi s politično mišičino. Zrušila ga je vojska, ki je po stari navadi v arabskem svetu vedno na strani nezadovoljnega ljudstva. Zadnji jemenski imam je kot večina v zgodovinski zbirki našel smrt pod ruševinami kraljeve palače, ki so jo obstrlejevali s topovi.

letela na odobravoč odziv. V Kalru so novo jemensko vlado na čelu z Mohamedom ali Omanom je priznal in je nova vlada s tem dobila tudi zunanjo podporo. Notranja podpora vladi je prav tako očitna. Čeprav so razglasili izredno stanje in določili dolgo političsko uro, kaže, da se vojska utrjuje in ni zaskrbljena zaradi odpora nekaterih plemen, ki si želijo v Jemenu vlado krone. Puskusov, da bi obnovili prejšnjo oblast, ni veliko in so v glavnem usmerjeni na prizadevanja od zunaj. Eden izmed preostalih članov kraljeve družine princ Selt Islam el Hasan se je sicer razglasil za prestolonaslednika in z letalom odpotoval v sosednjo Saudsko Arabijo, od koder skuša vplivati na dogodke v Jemenu s podporo saudovsko-arabskih zlatnikov, vendar so njegovi načrti, da bo v Jemenu napravil red bolj tolažba kot resne namere.

Kljub precejšnji zaporosti vesti iz Jemena nastaja v tej prostirani in slabo naseljeni državi nova država republiko in sprejela temeljna načela nove politike, ki v vseh bistvenih vprašanjih odstopa od politike "kraljevskega kova". Smotri jemenske revolucije, ki izvirajo iz spoznavanja muslimanskega "svetega pisma", so precej drugačni od kraljevskih, ki so prav tako izbrabljali "verske svete knjige". Vojska, ki je že imenovala najvišje oblastveno telo, je razglasila odpravo monarhističnega režima in tujeje vpliva, zagotovila izvajanje socialne pravičnosti, obnovitev islamskih pravnih določb, ukinitve razlik med plemeni in preureditev vojske. V odnosu do zunanjeje sveta bo Jemen vodil samostojno politiko - povezano s podporo arabskega sveta.

Njegov načrt, da bi vodil pohod ljudstva na glavno mesto Sana, ki je v rokah vojske in stri upor neposlušnih vojakov, se je praktično že izjalovil z nastajanjem nove oblasti. V Jemenu so imami vladali brez pisane ustave, popolnoma samovoljno in na svojo pest. Ze to je dovolj, da ne moremo verjeti v ponovno vračanje na staro.

Razglasitev nove jemenske republike je v arabskem svetu na-

Zdravko Tomažič

Ljudje in dogodki • Liudje in dogodki • Liudje in dogodki • Liudje in dogodki • Liudje in dogodki • Liudje in d

Hitrejša izmenjava izkušenj

(Nadaljevanje s 1. strani)
je to že precej doseženo v industriji.

Pobuda za razpravljanje o teh problemih je izšla iz samih kolektivov na raznih letnih občnih zborih itd. V glavnem gre za pomembne družbene spremembe, ki so tu potrebne ob prehodu od nekdanjega administrativnega, centralističnega sistema na nov sistem ob uveljavljanju neposrednih članov kolektiva. V tem okviru so pred kratkim zlasti kritično ocenjevali razmere uslužbenec ObL0 Kranj na svojem posvetovanju.

kjer so omenjali razne predpise in zakone, ki še danes tem uslužbenecem ne dajejo vseh pravic, kot jih imajo drugi kolektivi. Spričo tega se niti razni njihovi organi, kot na primer svet delovnega kolektiva, uslužbenska komisija, sindikalna organizacija itd. - ne morejo uveljavljati.

O vseh teh in podobnih izkušnjah se bodo pomenili na plenu mu in skušali najti najboljše rešitve, tako da bi se tudi v teh javnih službah hitreje uveljavljale smernice delitve po delu in principu samoupravljanja. - K. M.

Zaključek zgodbe vlomivcev v dve kranjski trgovini

Ali bodo sprebrnili mladega tatu?

V noči od 5. na 6. april letos sta bila izvršena v Kranju dva ozna vlomna, in sicer v izlozbeni krzni trgovini podjetij "Elite" in "Elektrotehna". Storitve si je na

S sodišča

škodo "Elite" prisvojil 11 zapest-nih ur v skupni vrednosti okrog 182.000 dinarjev.

Kdor je čez nekaj tednov videl mladega dolgina pred sodniki za mladoletnike okrožnega sodišča v Kranju bledega, shušaneega obraza, utrujenih, že skoraj ugaslih oči - bi ne mogel verjeti, da je bil prav ta storilec tvegane tatvine v izlozbeno okno "Elite". Lado - tako mu je ime - je star komaj 17 let, tokrat pa je stal že drugič pred sodiščem za mladoletnike. Doma je iz industrijskega kraja, kjer živi še njegova mati, ki se je po razvezi s prvim možem poročila drugič, vendar nič bolj srečno kot prvič. Očim fanta ni trpel, posebno pa ne potem, ko sta se mu rodila lastna sinova. Zanemarila ga je tudi mati in nihče se ni pobrigal za njegovo šolanje, nihče mu tudi ni branil uhajanja z doma in potepanja. Tako je Lado s svojim štirinajstim letom napravil komaj štiri razrede osnovne šole.

"Za šolo ni sposoben, doma pa samo odjedla družinski kruh," tako je odločil očim, mati pa, ki se je bala njegovih pesti, ni upala ugovarjati. Lado ni bil uporne narave, ni pa tudi smel imeti lasne volje proti očimu. Hudo ga je sicer prizadelo, ko je videl, da ga je zavrgla celo mati in - napotil se je v svet, čeprav tako

mlad. Prva pot ga je zanesla v Kranj, torej prav do kraja, kjer mu je bil sedaj prisojen nov dom - vzgojni polboljševalni. Tu se je zaposlil v tovarni "Iskra" za stanovanje in hrano pa se je udirjal pri kmetu iz bližnje okolice. Vendar se mu je prav kmalu stozilo po domu, čeprav ga je zavrgel. Zapustil je "Iskro", ne da bi delo odpovedal in se vrnil domov. Tam pa so ga znova napodili za delom. Sedaj si je izbral tovarno v bližnjem industrijskem kraju, vendar pa tudi tam ni vzdržal dlje kot na prvem mestu. Domov ni več upal, pa se je odpejal proti Stajerski in se udirjal pri kmetu v celjski okolici. Gospodar z njim ni slabo postal in tudi hrane mu ni prikrajševal; Lado pa tudi tam ni našel, kar je iskal, to je novi dom. Jemenskega večera ga je spet poklicalo nekaj, čemur se ni mogel upreti, na nadaljnjo pot in izgubil se je v noč za novim iskanjem. Taval je iz kraja v kraj, iskanje se je spreverglo v potepanje, ni kjer ni našel več obstanka in miru. Lakota in pomanjkanje sta ga včasih še ustavila na kakšni samotni kmetiji, komaj pa je prijel za delo in se nastilil, je moral kot "deseti brat" že spet naprej.

Pri tem večnem potikanju je našel na dežnikarja Borisa, ki je sam prav tako romal po deželi že vse svoje življenje. Tudi tega je zamenjal z bruscem Lukom - ciganom, prav takim večinim popotnikom. Boris in Luka sta zaslužila komaj zase in sta trpela Lada le iz "potepuškega usmijanja, še bolj pa zato, ker je bil zelo "pripraven" za prosičanje in izmikanje.

Ko je Lado tako prepotoval vse slovensko deželo, je padel v roke še poklicnemu tatu Henrikku. Ta ni imel nobene druge obrti razen tatvine in v izvrševanju te se privedel Lada v Kranj, kjer je pod njegovim vodstvom storil vlom v izlozbeno okno "Elite", medtem ko si je vodja izbral izlozbeno okno "Elektrotehna".

To brdko zgodbo je od kraja do konca povedal Lado na obravnavi. Da jo je povedal po resnici, so se sodniki prepričali tudi po drugih dokazih - iz spisa, ki jim ga je poslalo sodišče, ki mu je sodilo zaradi tatvine že pred dvema letoma; so pa še ugotovili, da je imel že večkrat opravka s sodniki za prekrške in da je moral že večkrat okusiti zaporne zaprove. Kot vzgojno hudo zamerjenega in socialno iztrujenega, mu je bilo treba sedaj izreči najstrojji vzgojni ukrep: oddajo v vzgojni polboljševalni dom v Radebach.

Ko pa je predsednik senata kmalu potem obiskal ta njegov "novi dom" in dom sorodnih trtirerencev, je videl v fantovih očeh spet prižgano svetlo lučko, na lilih pa medel, a vendarle znamen ven žarek nove sreče. Lado je povedal, da mu je umrl očim in da mu je mati sporočila, da bo smel sedaj spet domov! Če bo dokazil v zavodu, da je pokopal v očimovi tudi svoje slabe navade in prestopke, bo res smel prav kmalu domov.

Krompirja bo dovolj

(Nadaljevanje s 1. strani)
pa so precejšen problem tisti, ki se v tej situaciji spet pojavljajo kot neupravičeni prekupčevalci, v mnogih primerih pa se med temi skrivajo celo najrazličnejše sindikalne podružnice, ki se morajo ukvarjati s povsem drugimi problemi kot s trgovino.

Takšne ugotovitve jasno kažejo na nestabilnost in če hočete večkrat tudi na nesposobnost naše trgovine in končno tudi na izkušnje iz prejšnjih let, ko so kmetijske zadruge, ki so sedaj edine lahko odkupovavec od individualnih kmetov, same zaradi med-

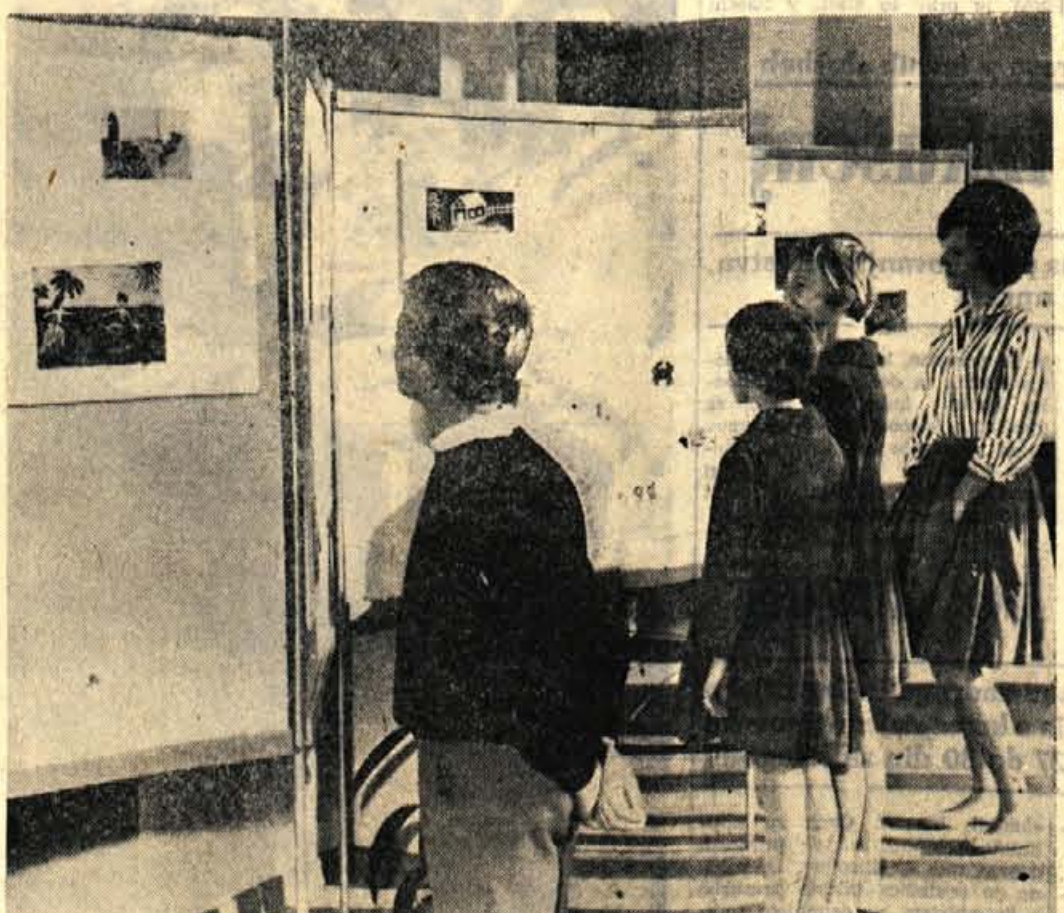
sebojne okrnjenosti pri odkupih zviševale ceno krompirja. Individualni proizvajalci zato tudi letos pričakujejo, da bo cena krompirja večja od dogovorjene (20 dinarjev za kg). Brzkone je bila narejena napaka že z dogovorom, da KZ lahko odkupujejo krompir po največ 20 dinarjev. S tem so ceno krompirja same zvišale skoraj za 100%, v primerjavi z lani, saj je bil v istem času lani odkup krompirja po 12 ali 13 dinarjev. Izračun namreč tudi pokaže, da je 20 dinarjev vredno več kot pa 1 kg krompirja in delo, potrebno za proizvodnjo tolikš-

ne količine krompirja. - Po vsem tem je razumljivo, da ni nikakršnega razloga, da bi cena krompirja v prihodnje lahko "poskočila". Seveda pa ne bi bilo dolej nikakršnih razprav okrog krompirja, če bi kmetijske zadruge in kmetijska gospodarstva že prej zaključila z izkopom in z lastno proizvodnjo preskrbela domači trg. Se ta toden bo zadeva rešena. Večina zadrug je z deli okrog proizvodnje lastnega krompirja zaključila in ga bo te dni dala na gorenjski trg, kjer se bodo potrošniki lahko preskrbeli z njim za 29-30 dinarjev za kilogram. Takšen je bil namreč zaključek razgovora, ki je bil v soboto med predstavniki zadrug in trgovskih podjetij iz našega okraja. Glede precej pogostih pojavov nedovoljene trgovine s krompirjem pa so se pred dnevi razgovarjali tudi tržni inspektorji, ki bodo morali odsetj prav zaradi tega povečati svojo kontrolo pri nakupih in prodajah krompirja. B. F.

In obrtniške usluge?

(nadaljevanje s 1. strani)
gledje ustanavljanja prepotrebnih modernih servisov.

Razumljivo je, da je industrija in v zadnjih letih vse popolnejša mehanizacija že močno izpodrinila obrtniške usluge, ki so največkrat zaradi prepočasnosti predrage. Razumljivo pa je tudi, da so prav zaradi razvitosti industrije vse bolj potrebne drobne obrtniške usluge (vprašanje je, če sploh lahko še govorimo o obrtniških uslugah). Seveda pa bi morale biti te usluge bolj organizirane, kot so. To počasnost in zastarelost, če hočete, občutijo predvsem mladi, ki se vse teže odločajo za takšen ali drugačen obrtniški poklic. Zanimivo pa je, da ni problema, če bo dovolj mladih, ki bi si izbrali za poklic karkoli v zvezi z motorizacijo ali elektriko. - Razvoj je prav na teh področjih za mlade prinesel dovolj zanimivega, čeprav obstaja bojazen, da bomo tudi glede teh uslug občutili že v bližnji prihodnosti precejšnje pomanjkanje, ker ne bomo pravčasno nadomestili sedanjih avtomehaničnih delavnic z modernjšimi servisi, kjer bodo boljši pogoji za samo delo. Počasen razvoj glede ostalih uslužnostnih dejavnosti nas je že pripeljal pred zaskrbljujoče probleme. Brzkone je to posledica prepočasnega uvajanja modernjših oblik dela v mnogih obrtniških poklicih. Modernizacija, tehnološka izpopolnjenost pa je možna le v bolj organiziranih obrtniških uslugah, kot so sedaj. Po vsem tem je razumljivo, da bi morali v prihodnje bolj spremljati potrebe po raznih obrtniških uslugah in tem potrebam primerno tudi ustanavljati razne servise. S takšno modernizacijo obrtniških uslug, kot jih narekuje razvoj industrije, bi bil brzkone v prihodnje tudi problem mladih, ki bi se odločili za delo v teh servisih, precej manjši, kot je še vedno vprašanje, če se bo dovolj mladih

V ponedeljek, 1. oktobra, je bila v Delavskem domu odprta razstava pod naslovom »Bil sem na letovanju«. Razstavljeno gradivo pripoveduje o letovanju naših otrok na otoku Stenjaku. Posebno zanimive so fotografije s komentarji, ki spominjajo na slikovno repertoar. Obiskovalci razstave se tako srečujejo z zgornjo pripovedjo o igri in delu otrok na počitnicah. - Razstavo je pripravila Zveza prijateljev mladine okraja Kranj. Odprta bo do 6. oktobra

GLAS BRAVCEV

PRESKRBA S SUROVIN MASLOM

Prepričana sem, da v imenu potrošnikov upravičeno, zastavljam vprašanje »Mlekarna Kranj, zakaj ni v prodaji surovega masla njihovega podjetja? To traja že zelo dolgo in zato je med ljudmi precej negotovanja.

Vedno povprašujemo prodajke mleka (v mlečni restavraciji) po tem artiklu. Ne vedo nam pojasniti, zakaj dobijo surovo maslo v tako majhnih količinah in tako pocenito. Res je, da imajo nekateri delikatose in specializirane trgovine včasih surovo maslo na zalogi, vendar ne izdelka kranjske mlekarnice. Razen tega je maslo znatno dražje. Razumljivo je, da bi želeli kupovati sveže maslo, ki je cenejše od »uvoženega«.

Krožijo tudi govorice, da maslo iz Kranja prodajajo v drugih bolj oddaljenih krajih. Tako trdijo ljudje, ki so bili na letovanju in so ga lahko kupili v Pull in drugod.

Potrošniki našega mesta želijo, da Mlekarna Kranj poja-sni, zakaj je toliko neveselost s tem blagom oziroma če je upati, da bomo v prihodnje z njim bolj oskrbovani. Menim, da je surovo maslo eden izmed pomembnih prehranskih artiklov, zlasti tam, kjer so v družini otroci ali bolniki. In končno tudi ni vseeno, kakšna je cena.

Marija Mlinar, Kranj
Gregorčičeva 20/a

Vera Bitenc, Kranj
Kidričeva 17

Treba je zagotoviti nadaljnji razvoj kmetijstva

Še več pozornosti družbeni kmetijski proizvodnji

Se pred nedavnim je bilo kmetijstvo v škofjeloški občini panoga, ki ji družbeni organi niso posvečali dovolj pozornosti, predvsem zato, ker je v celotnem dohodku občine prinašala le 14 odstotkov sredstev (od tega kmetijstvo v socialističnem sektorju le nekaj več kot 8 odstotkov celotnega dohodka občine). Jasno je, da je skrb za kmetijsko proizvodnjo, ki je bila slabo »udeležena« pri formiranju družbenih sredstev, zaostala za pozornostjo do industrijske proizvodnje, ki pa je občini prinašala največji del dohodka.

Sedaj, ko je naš ekonomski razvoj prišel že do take stopnje, da je treba vse bolj skrbeti za

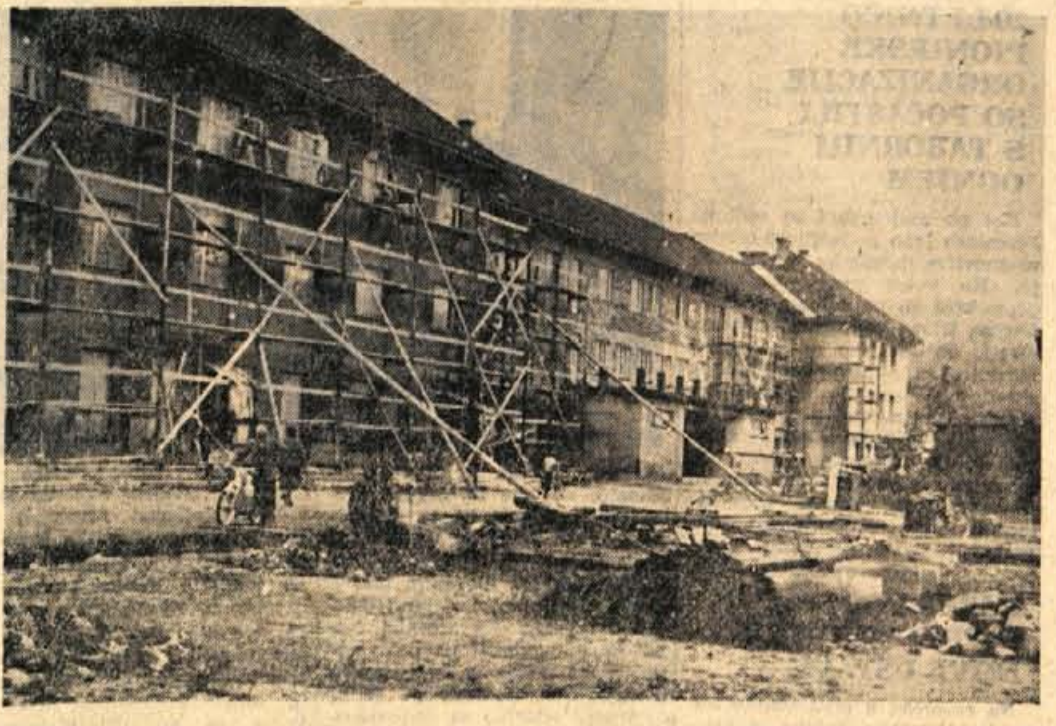
LOŠKI DELAVEC

makomernejši razvoj in usklajevanje proizvodnih sil na vseh področjih gospodarstva, pa se je tudi stvar z »zaposlavljanjem kmetijske proizvodnje« spremenila. Vel ekonomski račun kažejo, da je treba pospešiti razvoj kmetijstva; dosežanje izkušnje pa povedo, da bo to najlažje doseči z načrtnim vlaganjem družbenih sredstev in z uporabo primerne kmetijske tehnike. Proces nadaljnega povečanja kmetijske proizvodnje mora biti zato naloga močnih socialističnih kmetijskih organizacij, kot so v loški občini združbe in posestvo. Prvi koraki pri reševanju te naloge je bila že lanskoletna združitve manjših kmetijskih združb v tri močne organizacije za Selško in Poljanško dolino ter območje Šk. Loke. Pomembno vlogo pri razvoju kmetijstva pa v škofjeloški občini prav gotovo opravlja kmetijsko po-

sestvo, ki je bilo ustanovljeno pred 12 leti in ima sedaj na razpolago vso potrebno mehanizacijo, hleve in druga gospodarska poslopja. Razveseljivo je zlasti to, da je vse manj pritožb glede obdelave zemlje in vse več primerov, da je hektarski donos na posestvu višji kot pri zasebnih kmetih, čemur je seveda vzrok pravilna obdelava pridelovalnih površin. Posestvo postuje rentabilno, kljub temu da ima do družbe razmeroma visoke obveznosti (lani 87.800 dinarjev na hektar obdelovalne zemlje) — medtem ko so družbene dajatve večjih zasebnih kmetov precej manjše (lani 45.800 dinarjev na hektar obdelovalne zemlje) in da njegova investicijska izgradnja še vedno ni zaključena.

V škofjeloški občini je sedaj v splošni družbeni lasti 4006 hektarov zemlje, kot lasti privatnih kmetov pa je še 37.900 hektarov. Če primerjamo še podatke o količini pridelka (najlažje jih bomo po višini narodnega dohodka na enega človeka, ki je pri privatnem

kmetu lani znašal nekaj nad 310 tisoč dinarjev, v družbenem sektorju pa 502.000 dinarjev), potem pri nadaljnjem povečanju kmetijske proizvodnje vse govori v prid pridobivanja novih količin obdelovalne zemlje za družbeno kmetijsko proizvodnjo. — Pokazalo se je, da so nizki produktivnosti v privatnem kmetijstvu v največji meri kriva tako imenovana »mešana gospodinjstva«, ki jih je v loški občini 935. Njihovim članom ni glavni vir dohodkov obdelovanje zemlje, ampak so zaposleni še v drugih gospodarskih panogah, posebno v industriji, zato za delo v kmetijstvu niso dovolj zainteresirani. Z njihovo zemljo (v loški občini je imajo v posesti petino vse zasebne) mora v prihodnje vsekakor upravljati prizadevnejši gospodar. — J. Zontar

O Zireh že dalj časa nismo pisali, vendar tam le ni vse tako po starem. Prav sedaj tam obnavljajo veliki zadrudni dom, ki ga bodo na novo ometali, razen tega pa bodo ob njem postavili trodelno bencinsko črpalko. Z izkopli so že pričeli, prvi bencin pa bo tam priteklo prihodnjo pomlad

Otvoritev modelarske šole v Kranju

Že takoj pohvalne izjave

Po pozdravnih govorih ravnatelj osemletke Staneta Zagarja tov. Malga in predsednika aerokluba Baldomirja Bizjaka je tov. Ivo Sečič slovesno odprl delavnico. Gostje so si z velikim zanimanjem ogledali to najsodobnejšo delavnico v

kranjski občini in tudi izdelke, ki so jih izdelali modelarji kranjskega aerokluba z namenom, da prikazujejo učencem, njihovim staršem in gostom dejavnost, ki je našim ljudem zelo neznana — to je modelarstvo. Obiskovavci so bili nadopremo delavnice zelo presenečeni. Nihče ni pričakoval, da je de-

Tov. Bitenc, sekretar ZLOS: »Ta delavnica je modelarsko Verlenje. Zdel bi samo, da bi tako delavnico imela vsaka komuna, le-ta pa mora služiti kot vzor vsem delavnicam v Sloveniji. Zato naj bi bil kader, ki bo prihajal iz te delavnice, vsaj tako kvaliteten kot delavnica sama. Ko bo problem modelarskih šol rešen, bo rešena tudi tehnična vzgoja naše mladine.«

Božo Petek, predsednik republiške komisije za modelarstvo: »Najlepša modelarska delavnica, kar sem jih sploh kdaj videl, je prav ta. Trideset let se že ukvarjam z modelarstvom, spoznal sem delavnice doma in po svetu, toda takšne kakor je kranjska, še nisem srečal. Da je bila pobuda ZLOS tako uspešno realizirana, ima nedvomno največji zaslug prav homogeno vodstvo AK Kranj. S to šolo smo napravili nadaljnji korak v vzgoji mladine, kateri čedalje bolj čuti pomanjkanje tehnične vzgoje. Današnji čas namreč terja od slehernega človeka čimveč tehnične izobrazbe.«

KRANJSKI GLAS

lavnico mogoče opremiti tako, kot je opremljena prav ta. V ilustracijo naj navedemo samo nekatere izjave: Vincelav Jeras, predsednik ZLOS:

»Ta delavnica je edinstven primer modelarskih delavnic v Jugoslaviji. Zdel bi, da bi bilo čimveč posnemavcev in da bi kader, ki bo prihajal iz nje, res kvaliteten. — Hkrati pa bi bilo smotno, da bi razen tečajev za učence organizirali tudi tečaje za inštruktorje modelarstva. Tehnika je namreč že toliko napredovala, da potreba po tehnični vzgoji iz dneva v dan raste. Prav takšno vzgojo pa potrebuje naša mladina, da lahko gre v korak s časom, ko polet človeka v vesolje postaja stvarnost.«

Minul teden so v škofji Loki odprli sodoben vinotoč, ki je že v prvih dneh privabil številne kupce

VINOTOČ SO ODPRLI

Da bi nekoliko omilili »gostinjski problem«, ki je nastal v Škofji Loki, potem ko so v mestu zaprli deset privatnih gostiln, so minuli teden v hiši nekdanje gostilne »Filarer« odprli prikupen vinotoč, ki je menda edini take vrste na Gorenjskem. V njem točijo iz sodov pristna vina raznih vrst, razen tega pa je v njem moč dobiti pijače v steklenicah in smetane sokove. Pijače točijo le v steklenice in torej novi lokal ni bife, kjer bi obiskovavci lahko tudi pili. Lačno urejena notranjost je že v prvih dneh privabila mnoge kupce in kaže, da bo posel tudi v prihodnje dober. — Z.

Izkušnje naših kolektivov

Obojestranske koristi

Preusmeritev dejavnosti in združitve podjetij obeta lepšo prihodnost kolektivoma

Bilo je lani, ko so seje delavskih sveta malega podjetja »Zimopreje« v Siražišču postajale dolgo, mučne in napete. Kot črna senca se je med kolektiv zanestla težka slutnja, da ne bo šlo več tako naprej. Sita, ščetke, blazine in šime itd., itd. vse je začelo odhajati v skladišču. Umetne masne guma in drugi izdelki novejšega časa so postali na trgu lepiši, enesliji in v mnogih primerih tudi bolj praktični. V kolikor pa bo kumarstvo še živelo, je tudi za to mnogo tehnika že tako napredovala, da zastareli stroji v Siražišču niso mogli več zagotavljati konkurenčnosti na trgu.

Govorili so o teh problemih, a nitiive niso našli. Niso mogli dati življenja dejavnosti, ki jo je prerasel čas. To pa je imelo seveda resne posledice v samem kolektivu. Vrednost njihove proizvodnje se je od lanskega na letošnje leto zmanjšala za tretjino, in sicer od 120 na 80 milijonov dinarjev. Skladno s tem so morali odpustiti delavce, kar je bilo najbolj boleče — pa bodisi za člane samoupravnih organov, kadar so odločali o tem, še bolj pa za tiste, ki jih je ta stvar doletela. Z nekaj drugimi a nič lažjimi problemi — se je spopadal kolektiv »Puškarnica«. Njihova dejavnost obeta lepše perspektive, a priznava jim prostora. Kot »podjemnik« v stavbi Planke nasloje že sodo odgovor za izselitev in v takem ozračju se počutijo karzno neprijetno. Kar pa je še najhuje — tam ni prostora nič za najpomembnejše delo, kaj šele za razširitev in izpopolnitev njihove dejavnosti.

Ve so skušali rešiti s skupnimi močmi. To pa je bila najtrdnjša osnova za združitve. Z letošnjim drugim polletjem so zaorali znova. Napravili so enoten program dela in razvoja in za vse bo dovolj dela in zaslužka. Stavbo nekdanje Zimopreje so začeli preurejevati za potrebe nove vrste proizvodnje. Okrog 20 milijonov dinarjev bodo morali vložiti za ta dela. Novi prostori bodo dopuščali sodobne tehnološke postopke in racionalnejšo delitev dela. V glavnem bosta tam dva obrata: puškarna in patronarna. Ob tem pa bo urejen še primeren kartonažni oddelek. Ta bo služil za izdelavo lovskih patron, preostala zmogljivost pa bo prosta za druge vrste kartonske oz-

Kdo bo zmagal: stroj ali delavec? Ni pomisleka! Njihova trdna volja to zagotavlja. Če jih bomo znova obiskali čez leto dni, bodo verjetno dokaj bolj zadovoljne z novim delom

tudi med kvalificiranimi delavci te stroke. Tristoletna tradicija stražarskih zimarjev ima pač svoje korenine. Toda kakor hitro je bil narejen konkretni načrt o razvoju novega podjetja, ko so delavke zvedele, da bodo našle zaposlitev ob novih kartonažnih strojih, pa je malodušje izginilo. Danes to ni več samo načrt, marveč že stvarnost. V nekdanjem podjetju »Zimopreje« v Siražišču so se kupi preje in žime že precej umaknili in dopustili delo prvim strojem nastajajoče kartonaže. Prve — čeprav starejše — delavke se že kot »vajanke« uvajajo v novo delo. Pri stroju za izdelavo kartonskih cevi za patrono smo našli Heleno Godnič, Darinko Možina in Moniko Zaljec. Skoraj dva meseca je že, kar so zapustile žimo in se ubadajo s tem strojem. »Nekaj časa smo delale na režiji, zdaj pa že po normi,« je povedala Helena, ki je najstarejša. Dostaj se niso zadovoljne z uspehom. Prej so več zaslužile, pravijo. Seveda — v dveh mesecih še ni moč dati prave sodbe. »Bo že šlo,« je dejala Monika in vse so prikimale, ob čemer pa je bilo treba razumeti tudi prepričanje, da so to prvi koraki na poti v lepšo prihodnost. — K. M.

Zasnovali so obsežen program

Na zadnji seji upravnega in nadzornega odbora Turističnega in olepševalnega društva Kranj so največ razpravljali o delu društva v prihodnjem letu. Če bo društvo hotelo izpolniti obveznosti in naloge, potem bo treba najprej zagotoviti potrebna sredstva. Predračun društva za prihodnje leto ni majhen, saj znaša 4.450.000 dinarjev. Največ sredstev so namenili prospektu Kranja, ki bo po predvidevanjih veljal 2 milijona, nadalje načrtu kranjskih ulic, razglednicam, propagandnim akcijam itd.

Na balkone in okna, več ljudi pa bo prejelo pohvale. Nagrade za najlepše vrtove bodo prejeli Tone Hafner, Pavel Zupančič in Mira Oman, za balkone in okna pa Viktor Kisovec, družina Boc in Matilda Ovsenik. — R.

Skušali bodo uvesti tudi celodnevno poslovanje društvene pisarne. Ker ima društvo sedaj samo enega uslužbenca, je razumljivo, da je pisarna odprta le dopoldne ali najdlje do popoldanskih ur. S tem bi najprimerneje rešili tudi recepcijsko službo v Kranju. Sedaj je zaupana potovalni agenciji Izletnik, ki pa je ne opravlja zadovoljivo. Društvo bi tako uspešno vodilo recepcijsko službo, pridobilo bi čimveč tujskih sob, prodajalo turistične spominkne in kar je najvažnejše — nudilo bi razna pojasnila domačim in tujim turistom.

KRANJSKO POŠTO BODO NADZIDALI

Ze pred časom so se poštenega poslopja v Kranju lotili gradbeni delavci. V upravi so povedali, da bodo poslopje dvignili za eno nadstropje. Prostore, ki jih bodo dobili z nadzidavo, bodo porabili v poslovne namene. Dela do tretje faze bodo končana še letos, prihodnje leto pa bodo prostori vseljivi. Ker vzporedno s to gradnjo dokončujejo tudi kranjsko tržnico, bo dobil ta del mesta še posebno lepšo podobo. — R.

Na dnevnem redu je bilo tudi poročilo komisije, ki je v času turističnega tedna ocenila najlepše vrtove in balkone v Kranju in okolici. Ugotovili so, da Kranju in okolici manjka hortikultura dejavnost. Upravičeno prevladuje mnenje, da se večina Kranjčanov ne briga za lepšo podobo mesta. Na podlagi poročila so sklenili, da bodo na obnem zboru društva podelili tri nagrade za najlepše vrtove in tri za najlepše

Atletski deseterboj namiznoteniskih igravcev

Minuli teden so se namiznoteniski igravci kranjskega Triglava pomerili tudi v atletskem deseterboju. V posameznih disciplinah so bili najboljši: teki na 100, 200, 400 in 1500 metrov — Janškovec, daljina, višina in troskok — Vertovšek, krogi in disk — Teran ter kooje — Pogačar. Končni vrstni red: 1. Janškovec 3180 točk, 2. Vertovšek 3175, 3. Teran 3105, 4. Vertovšek II 2777, 5. Frelih 2345, 6. Pogačar 1534, 7. Trček 1429 točk in 8. Marušič, ki tekmovalnja ni dokončal. — J. P.

20-LETNICO PIONIRSKO ORGANIZACIJE SO POČASTILI S TABORNIM OGNJEM

Kot po vsej državi so tudi na Jesenicah lepo počastili 20-letnico ustanovitve pionirske organizacije. Na večer pred pionirskim praznikom so na letnem gledališču na Ukovi organizirali taborni oženj, ob katerem so se razen pionirjev in njihovih vzgojiteljev zbrali tudi starši. Po uvodnih besedah o ustanovitvi pionirske organizacije in o pomembnih nalogah, ki jih pionirska organizacija opravlja še sedaj, so pionirji osnovali šole "Toneta Cufarja" izvedli prirečen kulturni program.

Mimuli četrtek je prispela na Jesenice skupina 18 afriških prosvetnih delavcev, ki je obiskala doslej 6 držav. - Vodil jo je predsednik zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije tovariš Babič. Gostje so si najprej ogledali železarski izobraževalni center in se zanimali za delovanje železarske poklicne in tehnične srednje šole, posebno pa še za delovanje oddelka za izobraževanje odraslih. Po ogledu šole in šolskih delavnic so si gostje iz Afrike ogledali Cufarjevo gledališče in prisostvovali dvema prizoroma iz komedije "Tripée de Utoče". Po kratkem razgovoru z upravnikom gledališča tovarišem Cebuljem, v katerem so se lahko izrazili o kvaliteti jeseniških gledališčenikov in niso mogli doumeti, da so ti zgolj amaterji, so se odpeljali na Hrušico. Tam so v dvorani novega doma družbenih organizacij prisostvovali

kulturnemu večeru, katerega program sta izvajala Svoboda Hrušica in Jesenice. Ansambel narodnih plesov jeseniške Svobode je zaplesal v originalnih narodnih nošah gorenjske, bunjevačke, banaške in srbske plesne, presledek med posameznimi plesi pa so dopolnjevali godba na pihala, mladinski orkester, pevski zbor in solisti hrušičanske Svobode. Večer so zaključili s Svabovo kantato "Dobro jutro", ki jo je zapel mešani zbor ob spremljavi orkestra. Večeru, ki je prikazal gostom dejavnost enega izmed naših podeželskih društev, je sledil razgovor, v katerem so gostje izrazili izredno navdušenje nad kulturno dejavnostjo pri nas. - Zahvalili so se za prirečen sprejem in prijetno doživetje. Z Jesenic in še posebno s Hrušico so afriški prosvetni delavci odnesli najlepše vtise. - P. Ulača

RAZPRAVA O PREDOSNUTKU NOVE USTAVE

Na razprave o predosnutku nove jugoslovanske ustave, o katerem bodo razpravljali v obdobju do 10. decembra, se družbeno-politične organizacije v Jesenicah občini že temeljito pripravljajo. Pri občinskem odboru SZDL že obstaja posebna komisija, ki je izdelala načrt razprav o predosnutku. Razprave bodo predvsem v sklopu krajevnih političnih organizacij, pri društvi gospodarskih delavcev, pravnikov, inženirjev in tehnikov, knjigovodij ipd. Z njimi bodo pričeli že ta teden.

Pred rednim občnim zborom ObSS Tržič

Komisije niso opravičile poslanstva

Kljub neodgovornosti nekaterih posameznikov bolje kot v prejšnjih letih

Za soboto, 6. oktobra, je sklican redni letni občni zbor ObSS Tržič. Bržkone bo to drugi pomemben dogodek v kratkem razdobju za prebivavce tržičke občine, saj so imeli tržički komunisti šele prejšnji teden svoj redni letni skupni sestanek. Medtem ko je dala že takratna konferenca številne smernice za delo v prihodnje, upravičeno lahko pričakujemo, da bo dal tudi sindikalni občni zbor mnogo koristnih zaključkov.

Ce hočemo v kratkem pregledati delo sindikalnih organizacij v tržički občini, predvsem pa občinskega sindikalnega sveta v zadnjem delovnem obdobju, se moramo lotiti dvojega: dela komisij in posvetov po posameznih gospodarskih panogah.

Za pomoč uspešnejšemu delu ObSS je obstajalo pet komisij, ki pa so bile bolj ali manj na papirju. Medtem ko so gospodarska, ideološka in komisija za HTV vsaj nekajkrat pokazale znake aktivnosti, pa sta komisiji za organizacijsko-kadrovsko vprašanja in za delavsko samoupravljanje izdelali le program dela, pri čemer je vsa dejavnost tudi običajna. Razumljivo je, da je morala neaktivnost komisij pustiti določene posledice, zaradi česar tudi dejavnost ObSS ni mogla biti takšna, kot bi lahko bila. Da je bilo tako, so krivi posamezniki, ki so sprejeli delo, niso pa ga opravili. Neodgovornost, ki zasluži vsi kritiko! Spričo tega je ostalo vse delo okrog analiz in podobnih zadev delo predsedstva ObSS, ki se je moralo ukvarjati tudi s takimi posli, čeprav je moralo reševati številne in večkrat pomembnejše probleme. Nedelavnost komisij pa kaže, da so

v delu sindikalnih organizacij še vedno precejšnje pomanjkljivosti, kadar se je treba odločiti, kakšni ljudje naj bodo v posameznih organizacijah. V pripravah na letošnji občni zbor pa so se prav zaradi slabih izkušenj temeljito lotili kadrovskih zadev. Bržkone lahko upravičeno pričakujemo, da bo letošnji občni zbor ObSS prelovnica glede podobnih vprašanj.

Tako kot smo morali dati slabo oceno za delo komisij, moramo dati vse priznanje ObSS za ostalo delo. Pri tem moramo predvsem poudariti pozitivnost večkratnih posvetov, ki so bili loče-

javnostih, so bile tudi razprave nadvse živahne in konkretne. Po vsem tem pa je razumljivo, da je bilo vedno nakazanih tudi dovolj problemov in nalog, ki jih je moral reševati ObSS. Prav na osnovi tržičkih izkušenj, se podobnih oblik dela lotevajo tudi v nekaterih drugih občinah in organizacijah in zato lahko pričakujemo, da bodo v prihodnje podobni posveti v tržički občini še pogostejši. - B. F.

TRŽIŠKI VESTNIK

ni po posameznih panogah gospodarstva, seveda v organizaciji ObSS. Gre za novo obliko seznanjanja s problemi, ki je bila kljub prvim poskusom nadvse uspešna. Takšnih ločenih posvetov so se udeleževali ali predstavili industrije, kmetijstva, trgovine in gostinstva, obrti, javnih služb in drugih dejavnosti. Ker so bili ti posveti ločeni po posameznih de-

Velik porast stroškov

Sedaj ko zavarovanci izbirajo svoje predstavnike za člane upravnih odborov komunalnih skupnosti zavarovancev, so tudi v tržički občini precej živahne razprave glede najrazličnejših zadev socialnega zavarovanja. O najaktualnejšem problemu - nenehnem zviševanju stroškov za zdravstvene

usluge socialnim zavarovancem - pa je bilo precej govora tudi prejšnji teden na redni letni konferenci tržičkih komunistov. Med prvimi se je tega problema lotil Milan Ogris, predsednik ObLO. Podrobnejša analiza kaže, da je v tržički občini v primerjavi z lanskim letom močan porast stroškov tako na račun boleznih (upravičenih in neupravičenih), honorarjev, najrazličnejših zdravstvenih uslug in podobnega, za kar znašajo stroški do vključno avgusta letos okoli 70 milijonov dinarjev več kot v istem obdobju lani. Spričo tega, da je tržička občina po številu prebivavcev med majhnimi komunami, gre vsekakor za nadpovprečni porast stroškov.

Tovariš Karel Kraucar je začel svojo razpravo glede tega vprašanja približno takole: "Ob takšnih podatkih vsekakor ne smemo in tudi ne moremo razmišljati o tem, kje naj tudi v prihodnje zagotovimo tolikšna sredstva. O tem, zakaj tolikšen porast stroškov, bi morale izdelati posamezne gospodarske organizacije v najkrajšem času podrobnejše analize. Le-te bi pokazale, da mnogokrat neupravičeno trošimo denar. Bržkone pa bo v prihodnje potrebna precej večja odgovornost zdravnikov. Takšnih primerov, kot so doslej, da zdrav človek dobi bolniški stalež tudi za več dni nazaj, v prihodnje prav gotovo ne bo smelo biti. Predvsem pa bo treba omejiti razne zdravstvene usluge na račun poznanstva."

BELEŽKA

SLABI ZGLEDI

Na račun slabega gospodarjenja na področju kmetijstva, so v tržički občini precej pogoste najrazličnejše razprave, poročali pa smo že, da je bila glede tega zlasti bogata razprava na zadnji konferenci tržičkih komunistov. Medtem ko so nekateri razpravljali bolj ali manj načelno, pa je bil v razpravi najbolj konkreten tovariš Franc Kopač. Med drugim je poudaril, da je treba iskati vzroke za slabo razvito kmetijstvo predvsem v vodstvu tržičke kmetijske zadruge. Da bi podkrepil svojo trditve, je dal tudi primerjavo: "Nemogoče si je zamišljati uspešen razvoj socialističnega kmetijstva, če takšen razvoj kmetijstva vodijo ljudje, ki so med največjimi kmeti zasebniki. Slabi zglede prav gotovo ne vplivajo, na žalost pa so v tem primeru škodljivi vsej naši komunalni skupnosti."

Kje tiči zajec, je na dlani in vsak komentari je odveč. - F.

Izvolili so člane komunalne skupnosti zavarovancev

40 predstavnikov za dve občini

V zadnjih dneh septembra so na Jesenicah volili člane skupščine komunalne skupnosti zavarovancev za medobčinski zavod socialnega zavarovanja Radovljice in Jesenic. Volili so v desetih volilnih enotah, te pa je sestavljalo 380 delegatov iz 159 organizacijskih enot (gospodarskih organizacij, ustanov, zavodov, družbenih organizacij). Vsaka od teh volilnih enot je predstavljala volilno telo, razen v Železarni, kjer je centralni delavski svet izvolil v skupščino 10 članov.

Nosilci naloge za izvedbo volitev so naloge dobro opravili. To

ne ostanke z nosilci naloge za izvedbo delegatskih konferenc, kar se je pokazalo kot zelo koristno. Volitve članov skupščine komunalne skupnosti zavarovancev so te dni v teku tudi v radovljiški občini, kjer bodo izvolili nadalj-

njih 17 članov. Potem ko bo skupščina komunalne skupnosti zavarovancev za občino Jesenice in Radovljico v celoti izvoljena, bo lahko opravljala svoje pomembno družbeno delo.

Janko Burnik

Vzdrževanje stane

Pozdravili smo odločitev Turističnega društva Posavec, ko se je pred časom odločilo, da postavi tablo z avtobusnim voznim redom na tamkajšnjem postajališču. Le-ta je vso sezono služila svojemu namenu. Pri vzdrževanju so imeli tudi težave, ki so jih povzročili nepridipravi, ko so zdrgnili nekatere številke. Napisali so nove.

Na seji 20. VII. pa so turistični delavci na Posavcu razpravljali tudi o vzdrževanju omenjenega avtobusnega voznega reda. Sprejeli so sklep, da zaračunajo avtobusnim podjetjem: SAP-Turistu, Kranjskemu Avtoprometu in Škofjeloškem Transturistu minimalni prispevek 3.500 dinarjev. In tem avtobusnim podjetjem so poslali račune. Minil bo kmalu že tretji

mesec, a še ni nobenega odgovora. UO TD Posavec je tudi obvestil podjetja, da bodo iz postavljenega voznega reda črtali prihode in odhode avtobusov, sicer da tistim podjetjem, ki ne bodo nakazala minimalnega zneska. Kaj je res 3.500 dinarjev tako risok znesek, da ga avtobusna podjetja ne morejo prispevati? Sicer pa ali ni tudi v interesu avtobusnih podjetij, da se potnikom za-

RADOVLJIŠKA KOMUNA

dijo točne informacije? Morda pa avtobusna podjetja podcenjujejo (!) vozni red v vsakiem postajališču na glavni cesti Kranj-Bled. - St. S.

DRUŠTVO LT ŽELEZARNE IMA ŽE VEČ KOT 100 ČLANOV

Pred dvema letoma so pri železarskem izobraževalnem centru ustanovili društvo Ljudske tehnike. Pod predsedstvom Iva Borštnika je društvo kmalu prebrlo začetne težave, njegovi člani pa so začeli razvijati tehnično dejavnost v foto, kino, elektro in radio krožkih. Sedaj je v društvo včlanjen že več kot 100 članov, ki aktivno delujejo v posameznih klubih, zlasti marljivo pa se pripravljajo na IV. okrajni zlet LT, ki bo prihodnje leto na Jesenicah v počastitve 20-letnice nove Jugoslavije. - U.

Na kratkem valu

SEJA ZBOROV ObLO - Za pojutrišnjem sta sklicani 19. seja občinskega zbora in 22. seja zbora proizvajalcev ObLO Radovljica. Med drugim bodo odborniki razpravljali o predlogu odloka o minimalnih agrotehničnih ukrepih in o polletnem poslovanju gospodarskih organizacij na področju radovljiške komune ter izvajanju proračunskih dohodkov in izdatkov občine Radovljice za dobo od 1. januarja do 31. julija letošnjega leta. - O seji bomo podrobneje še poročali.

Gozdarji tudi gradbeniki

Ne gre za pomoč ali tiskarskega škrtca, kot bi v hipu pomislil prenekateri bravec ob zgorjem naslovu. Gre za dejstva, ki so pomembna, ko govorimo o gozdarski proizvodnji.

Gozdno gospodarstvo Bled ima med ostalim tudi svojo gradbeno skupino: gozdarski, gradbeni inženir, okoli 150 sezonskih delavcev, predvsem iz Prekmurja in Dalmacije, katerih število pada pozimi na 30. Njen uspeh v številnih: 109 km gozdnih cest, 72 družinskih stanovanj, samska stanovanja za 150 delavcev, upravne zgradbe: vse to v zadnjih 11 letih, na Pokljuki, Jelovici, v Bohinju, na Bledu, Gorjanih. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da dve izmed gozdnih cest: Bohinjska Bistrica-Rovtariča in cesta iz Bohinja preko Gorjanih na Pokljuko služijo tudi javnemu prometu.

NEKOČ IN DANES - S sobotno otvoritvijo nove gozdne ceste na Belci nad Mojstrano se je odprla pot do prostranih gozdov na Kepo, kjer je okoli 1250 hektarov gozdnih površin, ki jih doslej ni bilo moč izkoriščati. -

Pred okoli 200 leti je graščak Ruard, lastnik savskih fužin, prvi začel z izkoriščanjem lesa v zgorjnjesavski dolini. Ko je zmanjkalo lesa v estalih predelih, so zaplele sekiere in žage v dostopnih belških gozdovih. V desetletju 1920/30 je bilo posekanih zadnjih 75.000 kubičnih metrov lesa, seve-

da najboljšega in najdonosnejšega: macesen in smreka, medtem ko so posekano bukev pustili, da je segnila. Spravljali so ga po zemeljskih drčah v hudourniške grape, nato pa po vodnih rižah do žičnice...

Bistvo sedanjega izkoriščanja gozdov pa je v tem, da se uporabljajo sodobne metode: spravilo posekanega lesa po gravitacijskih žičnicah do ceste, od tam pa s kamioni v dolino - v predelavo, na trg. S sodobno metodo je onemogočeno, da bi se erozijski pojavi širili, hkrati pa je tudi kakovost lesa boljša.

REŠITEV JE BILA... Bilo je več variant, ki so zagovarjale eksploatacijo lesa z okoli 1250 ha gozdnih površin pod Kepo. Tam je predviden etat do 1976. leta 62.620 kub. metrov, v tej številki pa ni upoštevana sanitarna sečnja - okoli 4000 kub. metrov v 10 letih.

Rešitev je bila v najdražji in tudi najbolj drzni varianti - cesti, ki bo trajna. Jeseni 1959. leta so jo začeli urediti po smelnem projektu inž. Bore Milenkovića - glavnega projektanta, mostove pa je projektiral inž. Janez Celik. Na 5 km dolgi trasi so v 17.000 delovnih dneh izkopali 40 tisoč 800 kub. metrov materiala, zgradili 1450 kub. metrov opornih zdavov, 2 mostova, predor, razpore... Pri gradnji 4 m široke ceste pa so odgrajali pomembno vlogo tudi strokovnjaki s podjetja

S slovesnosti ob otvoritvi ceste na Belci. Po govoru direktorja GG Bled Pavla Tolarja, v katerem je orisal težavno delo pri gradnji ceste, je prerezal trak predsednik ObLO Jesenic Franc Treven. Skupaj so mu prinesli na pladnju iz macesnovega lubja

Stanovanjski blok v Bohinjski Bistrici, ki bo veljal okoli 40 milijonov, je dograjen. Se letos se bo vanj vselilo 12 družin gozdnih delavcev. Zgrajen je bil v enem letu

za urejanje hudournikov LRS. - Prvič so tam uporabili železobetonske podporne kašte čez 400 m dolgo melišče pri Kurjem grabnu, kasneje pa so uporabili take kašte na Zasavski cesti. Danes je dograjena cesta, ki je bila pred desetimi leti še - sanje. Veljala je 59 milijonov, amortizirala pa se bo v 10 do 15 letih.

ZMANJŠANA RAZDALJA - V teh dneh se gradbena skupina GG Bled pripravlja na gradnjo ceste iz Lipnice preko Raspeka na Vodiško planino. Le-ta bo povežala Jelovico z Gorenjsko tudi po severnem pobočju. Sedaj je dostop na Jelovico le iz Bohinja

in iz Selške doline (Češnjica). - Pristop iz glavnih centrov Gorenjske pa se bo z novo cestno gozdno cesto znatno skrajšal, s okoli 10 km. Razen tega pa gradnjo na Mrzlem studencu menja, ki bo zmogla 200 obrokov.

Dejavnost gradbene skupine je vsekakor pomembna, ne samo za GG Bled, temveč za celotno naše gospodarstvo. Prav tako tudi pomen gozdnih cest ni majhen, saj se z izgradnjo gozdnega cestnega omrežja odpirajo možnosti sodobnemu gospodarjenju z gozdom. Merati pa se izboljšujejo tudi delovni pogoji gozdnega delavca. - Stane Šturbur

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodaj avto Fiat-1100, stareje... Prodaj odlično ohranjen... Prodaj 20 pujskov, po 6 ted...

objave

Osnovna šola Senčur sporoča vsem zainteresiranim, da bo vpis...

Gibanje prebivavstva

Gibanje prebivavstva v Kranju... Rodile so: Amalija Govekar...

kupim

Kupim barako, primerno za stanovanje... Kupim manjšo sobno peč...

ostalo

Oddam opremljeno sobo... Vajenka sprejem za pol leta...

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Gorenjska nogometna liga

Tržičani doslej najuspešnejši

Po nedeljskem petem kolu gorenjske nogometne lige so vodstvo na lestvici prevzeli tržički nogometiški...

Lestvica GNL:

Table with 3 columns: Team, Points, Goals. Tržič: 5 5 0 26:5 10. Mladost: 5 3 1 14:6 7.

Lestvica moštev, ki temeljujejo v konkurenci, je naslednja:

Table with 3 columns: Team, Points, Goals. Mladost: 4 3 1 0 12:3 7. Tržič: 3 3 0 0 18:3 6.

Rezultati V. kola:

Skofja Loka B : Svoboda 2:3. Tržič : Bled 9:1. Jesenice : Skofja Loka 4:3.

Tekma med drugim moštvom Triglava in Zelezniki je bila odigrana večerj popoldne in rezultata še nismo prejeli.

Gorenjci pripravljene za nastop v Novi Gorici

Odbor za atletiko pri OZTK Kranj je sestavil moško in žensko atletsko reprezentanco Gorenjske...

V ponedeljek sta kranjskega smučarja JANEZA SUMIJA obiskala jeseniška državna reprezentanta PETER LAKOTA in ANDREJ KLINAR...

Telesna vzgoja na šolah ima vrzeli

Na zadnji seji okrajne zveze za telesno kulturo Kranj so med drugim obravnavali vprašanje telesne vzgoje na šolah.

lahko le občasno in površno pregleda delo na šolah. To pa je tudi vzrok, da se telesna vzgoja spreminja v razne faze ali pa se odmerjeni čas porabi za poučevanje drugih predmetov.

pal itd. Da se stanje izboljša, so predlagali ustanovitev posebnih komisij oziroma aktivov v okviru občin in okraja...

ATLETSKO PRVENSTVO V ŠKOFJI LOKI

Minulo nedeljo je bilo v Škofji Loki občinsko atletsko prvenstvo, ki so se ga udeležili številni tekmovalci domačega telesnovzgojnega društva...

Rezultati: mladinci 600 m: 1. Tolar (T) 1:29,2. članke 600 m: 1. Udovc (T) 1:29,1. mladinci B 600 m: 1. Afritsch (ASKO) 1:23,1.

Kranjski atleti tretji v Beljaku

V nedeljo so na tradicionalnem atletskem tekmovanju v Beljaku Triglavanji so bili tretji. Jeseničani sodelovali tudi gorenjski atleti.

član A 3600 m: 1. Lauser (ASKO) 10:00,1, 3. Grašič (T) 10:06,0, 6. Verdnik (J) 10:30,3, 7. Zumer (T) 10:42,0, 11. Vitas (T) 11:37,0 itd.

SOMRAK IN ZALETELOVA PRVA

V soboto in nedeljo so se mladinci in mladinke namiznotenjskih klubov Triglava in Mladosti borili za kranjsko jakostno lestvico.

Kamna gorica prvak Gorenjske

Kamna gorica, 30. sept. — Na finalnem atletskem tekmovanju za gorenjsko moštveno prvenstvo je zmagovalo moštvo Kamne gorice...

GLAS v vsako hišo

Veleželeznina »MERKUR« Kranj Koroška c. 1

razpisuje prosta delovna mesta za 3 šoferje tovornih avtomobilov, s prakso, več fizičnih delavcev za skladišča...

Grigorij BAKLANOV

Seženj zemlje

Roman objavljam s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga bo izdala v knjigi.

Spet pomnežkuje. Ima pač takšno navado. Izkaže se, da sem zdaj lačen. Peščena zrnce, ki so v kruhu, mi škrtajo med zobmi.

«Si počakaj, če je stolpič zataknjen?» «Nisem. Toda videl sem granate. Tukaj so.»

Tudi sam sem istih misli: kaj, če bi lahko streljala iz tanka. Seržant je in napeto razmišlja.

«Znaš ravnanje z njihovimi topovi?» «To bova dognala,» pravi, «slednjič sem vendar merivec.»

Med žge v grlu, hudo je brez vode. Seržant prereže prazen pometni kozarček in ga vrže čez ramo.

«Srbno ljudstvo, tile Nemci. Nahranih so naju pa pustili strelivo.»

Pijane na rezilo in ga obriše s šopom trave. Tedaj zaslišava granato. Razleti se dvajset metrov pred nama.

«Poročnik!» zahrenči seržant od nekod zgoraj. «Hej, prijateljček, semkaj pridi!»

Zlezem za njim skozi odprtino v dnu tanka. Z glavo treščim v jekleni rob. Na slepo iščem v temi pilotko. Z dlanjo sečem v nekaj sluzastega in vlažnega. Za trenutek me obide slabost. Roke si obrišem s cunjjo. Sprejaj, na nizkem sedežu, visi glava tankista z lasmi, zlepljenimi s krvjo.

«V redu!» Seržant zaroliža z zapiračem. Zavrtiva stolpič in počakava, da bi se ne prenagila. Vidiva le predse in malce na obe strani ter tako ne veva, kaj se dogaja. Nekateri tanki so obstali. Petorca je ostala v nizavi in mirno strelja. Nad njimi tulijo letala.

Strel naju oglušil. Znova nabašem. Tank se napolni s smodnikovim plinom. Komaj diha. Seržant skrbno meri. Široki hrbet mi prikriva razgled in to me vznemirja, ker mislim, da bo zgrešil.

«Ogenj!» «Ogenj!» Počaka. Potem zagrmli. Razbeljena nabojnica mi pade pod nogo. Vnovič hlastno ustreli. Stojim z granato v naročju. Strel. Naglo napolniva top. Nemški tank je nekje v bližini. Ne vidim ga, le čutim. Streljaj vendar! Hrbet ima kakor kamen. Ko ustreli, se zamaje pa spet stoji na svojem mestu. Nekaj piše.

«Kaj?» Umakne se in zdaj vidim: sredj koruze gori tank. Seržant boža zapirac. Čadasta roka mu drhti. Smehlja se. Tedaj zagledam pešake, ki so se zbrali levo pred nama v sadovnjaku. Nekdo jim vtihi samokres nad glavami. Z neba se spuščajo messerschmitti. Mimo gorečih tankov se naglo približujeta dva druga in streljata med vožnjo.

«Streljaj!» Medtem ko se stisne k topu in ničesar več ne vidim, spet pomislim, da je prepočasen. Gotovo. Oglušim. Napolnim. Strel. Skozi ozko spranjo se zdi polje kot velika eksplozija. Sonce naju siepi in težko je streljati. Zareče sonce in dim. Zdi se kot bi gorel ves tank. Seržant si briše z rokavom blato z obraza. Venomer streljava, oba eva oglušela, kričeva pa ne slišiva lastnih glasov. Podobna sva obsedenca.

V koruzi gori drugi tank. Kdo ga je zadel? Morda midva. Medtem ko polnim, slišim naglo streljanje protitankovske obrambe.

Koruzi gori. Dim se gosti. V gostih kaminah se valj proti nama. Od kod se kad? Slepi naju. Smrad po paljemem. Komaj vidiva drug drugega. Nekje blizu gori. Napolnim top in zahrenim sosedu v uho: «Pogledal bom, kje gori!»

Prikima, ne da bi prenehala streljati. Spiezam skozi odprtino v dnu. Koruzi gori. Zemlja gori v široki, črni progli. Dim je zakril pešake, ki spemljajo tanke. Streljajo skozi dim. Veter zanaša ogenj k nama. Strupen, belkast dim se vleče tik nad zemljo. Od najinega tanka do koruze je štirideset metrov. Trava je suha. Ogenj jo bo obžigal kot vnetilno vrvico. V tanku je bencin. In strelstvo. Edina rešitev: razkopati bi morala zemljo. Toda zdaj je prepozno pa tudi lopat nimava. Zbežati ne moreva! Vrnem se v tank.

«Kaj je zunaj?» zakriči seržant, se obrne in si otre solzne oči. Ne da bi odgovoril, napolnim top.

«Kje gori?» «Streljaj!» Pogleda se grečata. Dobro me razume. Z zoženimi, hladnimi zenicami strmi vame. Odtleje molčiva. Streljava kot blazna. Sonce pripeka. Kašelj trga grlo. Glava je nabrekla. Jeza se razrašča. Zagrenjen sem, kdo ve čemu. Se nikdar v življenju nisem bil tako zagrenjen.

Drobci potrkavajo kakor zvonovi po oklepnih ploščah. Granate padajo. Potem naju objame slepeča svetloba. Treščim v nekaj trdega — sledi praznina. Vstanem z drhtečimi nogami. Seržant stoka in se drži za trebuh. Stopim prek nabojnic k topu. Obstanem in se ga oprimem. Pred očmi se mi megli. S slabotnimi rokami poskušam obrniti stolpič. Nekje se je zataknil.

Seržant sedi na tleh, bled, s stisnjenimi ustnicami. Nekaj temnega mu teče med prsti. Sklonim se nadenj. Poskuša se nasmehniti. «Vražja nesnaga...»

Kakor v megli ga potegnem skozi odprtino na dnu tanka. Ko sva zunaj, vidim, da je mostičke v ognju. Toda tankovska pehota že vedno strelja skozi dim. Najhuje je to, da ni več načrta obrambe. Ponekod je videti ognjene pobleške. Le nemški tanki s čistino streljajo z dolgimi cevmi in ogenj in drobitjo vse, kar se jim še upira.

Seržanta poskušam pograbititi okrog bokov. Težak je pa spuščati, ne bom zmogel. Eksplozija. Seržant preneha stokati.

«Tako, tako...»

Krompirjeva jara kača

Potrošniki dvigujejo ceno - Sindikati nevarni konkurenti trgovski mreži - Zapostavljanje cenejših železniških uslug

Riža ni. V trgovinah so tudi brez krompirja; nekateri trdijo, da ga tudi kmetijske zadruge nimajo. Za poln želedec ostanejo samo makaroni! Adijo takšna kuhinja, adijo potrpežljivost - krompir za vsako ceno! Gospodinja, ki je na trgu svojo mrežo že napolnila z izbranim

Srečala je prijateljico, ki je hitela na trg. Odložila je prtljago, da bi se vsaj dostojno pozdravili, toda prijateljica je skoraj tekla mimo nje na trg. ● Kam pa se ti danes tako mudi? -Vrag naj vzame vse skupaj. Čas je že, da bi pristavila za ko-

nenno-gomoljasto zadevo se je vmešala še naša gospodinja.

● Po koliko pa je? -Soseba ji je odgovorila. -Po 40, pa tako lep.-

-Dajte mi vsaj dve kili, četudi le po 45.

Završalo je, kot bi se plaz usul in skoraj vse so hkrati bahavo posegle v kupčijo. -Jaz dam tudi po 45.-

-Ce hočete, dam tudi po 50, samo da mi ne bo treba še enkrat letati na 'plac'.

Kmetica je zgrabila za ponudbo, odtehtala dva kilograma, vzela denar in se med tem potihoma ponudila za obisk.

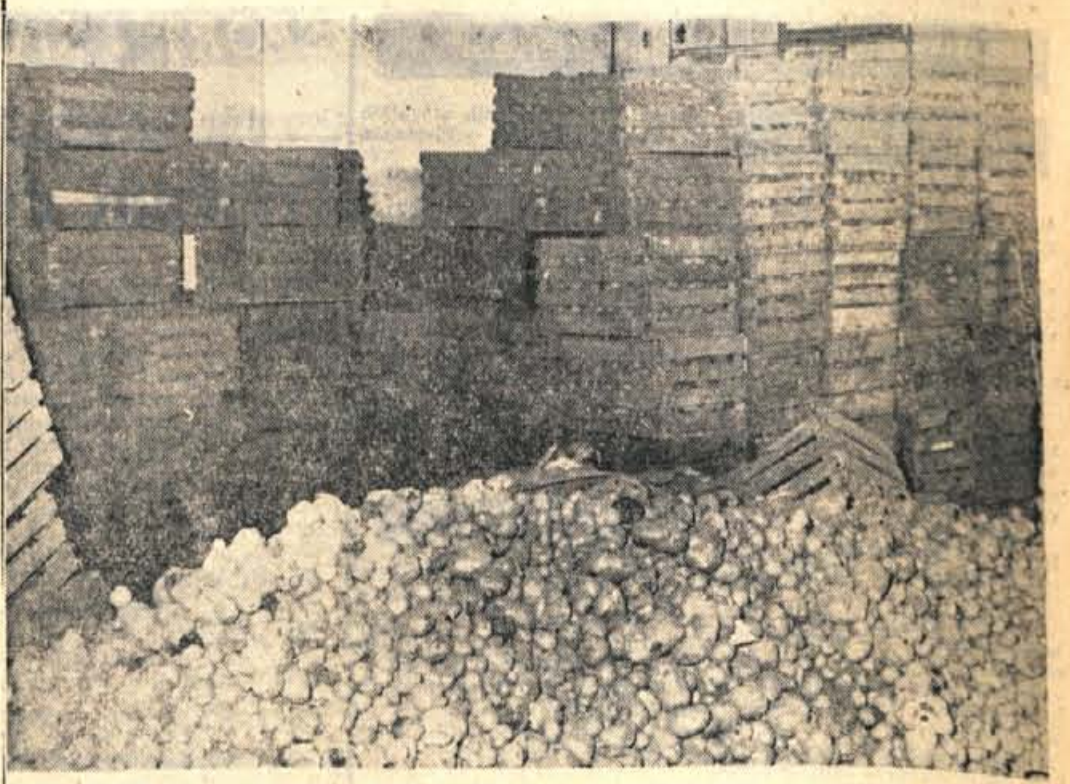
NEPRIJETNOSTI

Kmalu se je izkazalo, da kmetica ni kmetica, temveč iznajdljivi goljuf, nepoklicani prekupčevavec, ki išče zasluzke tudi pri krompirju, saj so bili na ta račun doslej vedno dobri izkupički.

Z gospodnjo sta se dogovorili za večjo količino krompirja za čez zimo, ki jo je 'kmetica' po nič preveč poštenem dogovoru pripeljala ostaj: saj veste, če bi me kdo dobil pri tem poslu, ne bi bilo prijetno. Ne zato, ker je krompir po 40, temveč saj veste....

'Kmetica' pa z ozimnico ni preskrbela le ene gospodnje. Več jih je bilo in pri eni se je zadeva zataknila. Nepravilnega prekupčevavca, je prijavila tam, kjer je treba, in zadeva s 'kmetico' se je pravzaprav se šele bo (na žalost tudi v takšnih primerih odgovorni ukrepajo, kot bi se jim sanjalo!) ključno končala. Sodba bo izrečena zaradi nepravilnega trgovanja in zasluzkarstva.

Podobnih prekupčevavcov so tržni inšpektorji že precej odkrili, nekateri - vendar pa še mnogo

Zaradi krompirja so tudi letos vse govovice odveč, če...

KDAJ BO KONEC SLABIH IZKUŠENJ

Podobno kot je letos, je bilo tudi že prejšnja leta. V času, ko bi morale biti trgovine založene s krompirjem, ga v trgovinah ni in potrošniki v svojo škodo prepletajo najrazličnejše oblike trgovske oziroma prekrbovalne mreže. Vsekakor so bile med najbolj iznajdljivimi doslej številne sindikalne podružnice. Da ne bi pogrevali grehov iz prejšnjih let, v nekaj besedah zadnji dogodek iz map tržnih inšpektorjev.

Sindikalna podružnica 'Termike' iz Ljubljane si je za 'svoje' člane po nekem poznanstvu preskrbela krompir v Bodovljah pri zasebnem kmetovavcu. Na kraj kupčije je prišel že tudi tovarnjak podjetja, na katerega so nalogali krompir v trenutku, ko je prišel tržni inšpektor. Beseda je dala besedo in kamion je odpeljal prazen v Ljubljano, zadeva pa bo dobila svojo 'piko', ko bo ukrenil vse potrebno javni tožilec. Zakaj tako? Odgovor je preprost: na spleku je bilo 20 potrošnikov, ki naj bi dobili krompir, od tega pa je deset članov omenjene sindikalne podružnice. S trgovino se pač ne sme ukvarjati tisti, ki zato ni poklican!

Zajec pa tiči še v naslednjem grmu. Znano je, da kmetijstvo na socialističnem sektorju vse bolj utrjuje svojo proizvodnjo in da

slej so bile te pogodbe dejansko bolj ali manj enostranske: zadruga izvršuje svoje obveze do kmetov, kmetje do zadruge pa ne. Vsak komentar je odveč!

In končno so vsakoletnih preklarir zaradi krompirja krivi tudi trgovci. Odvadili so se že, da bele moke ne mešajo več s črno in takšno mešanico spet prodajajo za belo moko. Nikakor pa se ne morejo odvaditi, da bi imeli v trgovinah tudi sortiran krompir. Najrazličnejše sorte zmečajo v en koš in v polnem loncu, ko je krompir kuhan, ostane gospodinja nekaj celih krompirjev in skoraj polovico neuporabne 'kaše'. Potrošniki se seveda jezijo na takšno preskrbo, čeprav so za krompir odšteli malo denarja, pa tudi proizvajavec je žal njihovega dela. Toda takšna krompirjeva mešanica sili potrošnike, da si morajo sami, mimo trgovine, pa četudi dražje preskrbeti krompir za zimo tam, kjer je ta zadeva urejena. Res je morda potrebnih nekoliko več stroškov, da bi imele trgovine sortiran krom-

pir, toda potrošnik bi dobil zaupanje v trgovino. Marsikakšen dinar pa bi bil krompir lahko še sedaj cenejši vsaj v našem okraju, kjer imamo veliko proizvodnjo krompirja, če bi se vsaj za večje prevoze posluževali železnice namesto avtomobilov. Razlika je skoraj za 5 dinarjev pri kilogramu.

Marsikaj bi lahko še zapisali na račun krompirja. Toda vse, kar bi se napisali in kar smo že, je tako, kot je bilo pred desetimi leti. Škoda je besed in izkušenj, ki jih iz leta v leto zanemarjamo. Sicer pa je vse določeno: kdo naj proizvaža, kako naj proizvaža, komu naj proizvajavec prodaja, kdo naj se potem ukvarja s trgovino in podobno, določeni so tudi posebni organi za kontroliranje zorenja pa so tudi vsi potrošniki člani kontrole, ki pa se svojih pravic, dolžnosti ali obveznosti še vedno vse premalo zavedajo. In če jim je tako prav, kaj je, potem naj tudi za vogaletno godrnjajo! - Bogdan Fajon

Potrošniki so sami krivi: namesto da bi zahtevali sortiran krompir v trgovini, se pustijo izkoriščati. In ne navsezadnje - morda bi bil lahko še cenejši kot 28 dinarjev za kilogram

sadjem - po kakšni ceni, ji ni bilo dosti mar, samo da - se je ustavila še pri branjevki, ki je ponudila: -Gospa, kaj pa lep krompirček? Gospodinja, ki je sadje že komaj vtekla za seboj, za odgovor na vprašanje ni mogla zbrati dovolj zraka. Nemo je šla mimo branjevke in si mislila: 'Potem bom skočila v trgovino, ki je bliže. Sedaj sem že tako ali tako natovorjena kot mule. No, pa za lepo sadje človek še potrpi, v trgovini...'

silo, pa nikjer ne dobim krompirja!

Lepa reč in gospodinja je z jezico pograbila svoje sadje.

Kot nalašč je imela tisti dan srečo. Pred njenim stanovanjskim blokom je bila velika gneča. Okrog konja je bilo polno otrok, ki so si ogledovali to nevsakdanjo 'pošast', okrog voza pa se je gnetla pisana gruča žensk, ki so se pripravale - obstajala je že nevarnost, da bodo nekatere ostale brez krompirja. V boj za to 'ce-

NESREČE

ZARADI VINJENOSTI

V petek, 28. septembra, ob 21. uri se je peljal iz Hotemož proti Olšeški avtomobilist Janko Virant iz Kranja. Po poljski cesti je peljal zato, ker je bil vinjen in se je zato hotel izogniti cesti II. reda. Pri osnovni šoli v Olšeški pa se je zaletel v kamniti propust in se pri tem hudo poškodoval. Na avtomobilu je škoda za 40 tisoč dinarjev.

nez Prešeren iz Zabrznice sta pri zavijanju z glavne na stransko cesto padla. Sopotnik Prešeren se je hudo poškodoval. Ugotovili so, da sta bila oba vinjena.

DINAMO BLOKIRALO KOLO

V soboto, 29. septembra, ob 8.30 se je peljal po Jelenovem klancu v Kranju kolesar Franc Bratun s Kokrice. Nenadoma je popustilo dinamo in blokiralo prednje kolo. Zaradi velike brzine je kolesar dobil pri padcu hude telesne poškodbe. Na kolesu je škoda za 15 tisoč dinarjev.

NEPREVIDNOST PRI PREHITEVANJU

V soboto, 29. septembra, ob 7. uri je prišlo do hujše prometne nesreče na Jercpi pri Medvodah. -Ko je voznik osebnega avtomobila Slavko Zalokar iz Ljubljane prehitel tovornjak s prikolico, je iz nasprotni smeri pripeljal avtomobilist Franc Strniša s Kokrice pri Kranju. Trčenje je bilo neizbežno. Ko je voznik osebnega avtomobila - avstrijski državljani Silvinius Sussebach, ki je vozil za Strnišo opazil, da je prišlo do nesreče, je naglo zavil v deano. Zaletel se je v smerni kamen in nato še v drevo. Škode na vseh treh vozilih je za 1.200.000 dinarjev. Na srečo ni bilo telesnih poškodb.

ZAPRL JE POT MOPEDISTU

V nedeljo, 30. septembra, ob 8.30 se je primerila lažja prometna nesreča na vaški cesti v Vincarijih pri Škofji Loki. -Ko je voznik osebnega avtomobila Peter Panjan iz Vincarjev pripeljal z dvorišča na cesto, se ni preprčal, če je pot varna. S tem je zaprl pot motoristu Juriju Stanovniku iz Loga pri Škofji Loki. Ker je na tem kraju tudi cesta nepregledna, je mopedist trčil v avto. Pri tem se je lažje poškodoval. Na obeh vozilih je škoda za 40 tisoč dinarjev.

SPREMENIL JE SMER

V soboto, 29. septembra, ob 11.30 se je peljal iz Kranja proti Škofji Loki motorist Peter Bernard iz Podlonka. Ko je pred hišo št. 4 v Zabnici hotel prehiteti kolesarja Janeza Frelaha iz Zabnice, je ta nenadoma zavil v levo. S tem je motoristu zaprl pot. Ta se je zaletel v kolesarja. Pri padcu sta se oba hudo poškodovala. Odpekljali so ju v bolnišnico. Škode na kolesu in motorju je za 20 tisoč dinarjev.

PREHITEVAL JE PEŠCA

V nedeljo, 30. septembra, so šla po desni strani cestišča v smeri iz Radovljice proti Lescam tri dekleta. Za njimi je pripeljal mopedist Matija Jalen iz Rodin. Ko je prehitel dekleta, je z desno roko zadel Ireno Jančar iz Bodešča. Pri tem sta oba padla. Medtem ko je mopedist dobil le nekaj prask, so Jančarjevo prepeljali v bolnišnico.

OBRACAL JE TOVORNJAK

V ponedeljek, 1. oktobra, ob 13.30 je voznik unimoga Jože Zupan z Dovjega obračal v vsaj Belca svoje vozilo. Pri vzvratni vožnji je vozilo zdrknilo čez pot v jarek. Na vozilu sta bila še delavec Stefan Gorza in Helena Gosten, kuharica v tamkajšnjem gozdnem obratu. Pri padcu sta se oba poškodovala, zaradi česar so ju prepeljali v bolnišnico na Jesenice.

PADLA STA NA OVINKU

V soboto, 29. septembra, nekaj pred polnočjo je prišlo do prometne nesreče pri pošti v Zirovnici. -Motorist Franc Ažman iz Zirovnice in njegov sopotnik Ja-

Krompir je, toda ni kaj prida. Zakaj tudi v trgovinah ni takšen, kakršnega vidimo na polju?

premalu - pa so prijavile tudi kmetijske zadruge. Zadeva pa se, kot vse kaže, po takšni poti vse prepočasno rešuje. Enega izmed podobnih 'tličev' je že lansko jesen dala v postopek odgovornim organom KZ Cerklje. Obtožnica navaja, da gre za okoli 4 vagona (nedovoljno prekupčevanje!) krompirja. Toda doslej, ko je podobna trgovina že z novim krompirjem, še lanske prestopniki niso bili kaznovani.

si zato iz leta v leto nenehno pridobiva potrebne površine zemlje. Trenutno pa je položaj še takšen, da te površine niso tolikšne, da bi na njih kmetijske zadruge lahko proizvajale vsaj toliko, kolikršne so potrebe na domačem trgu. V tem položaju zadrugam pomagajo kooperacije - individualni kmetje - z določenimi proizvodnimi olajšavami in podpisanimi pogodbami o obojestranskih obvezah. Toda vsa leta do-

BODICE

● Pripovedujejo, da imajo nekateri uslužbenci največjega in najdražjega hotela na Bledu presenetljivo smisel za hortikulturno delovanje. Prav zares - pravi vrtnikarji so, le žal, da si ta pojem tolmačijo preveč po svoje.

Takole mi je pripovedoval neki Bleičan: »Natančno sem ju videl. Dva sta bila. Eden je stal poleg grede s cvetjem, drugi pa je trgalo rože in jih podajal proemu. Ta je imel v naročju precejšen šop trganege cvetja. Z njim kratijo mize v hotelu. Menda je vrtnarja hotela preveč od rok, da bi hodili tjakaj po rože, ali pa jih ne gojijo več.«

Veste - že od nekaj me navdušujejo ljudje, ki si znajo pomagati v sili. Predlagam, da bi se tudi ostali hoteli poslužili blejskih cvetnih nasadov. No, pa tudi pri vatnikom ne bi gledal pod prste. Ker je toliko »potrošnikov«, bi bilo prav, če bi blejske nasade v prihodnji sezoni je lepše posadili. Konec koncev gre za kulturno samopostrežbo!

● Na vratih blejske čitalnice pile, da jo odpirajo ob 14. uri. Prav zato pa se marsikdo zaleti z nosom v vrata, saj jih odpirajo šele ob 15. uri. Seveda so obiskovalci zaradi tega zelo navdušeni. Predlagajo, naj čitalnico sploh zapro, če ne znajo upoštevati napisa na vratih! - Jaz pa mislim, da bo blejsko Turistično društvo čez zimo razmislilo o tem primeru in da v prihodnji sezoni ne bo glede tega nobenih pritožb. Druga pa ni treba, kot prilagoditi poslovanje čitalnice napisu na vratih ali pa obratno.

● Kaj ko bi vam povedal je eno ali dve cvetki z naših turističnih logov. V nedeljo, 23. septembra, ob 19.45 je prišel na kranjsko auto-

busno postajo neki angleški turist V slabi nemščini je vprašal prometnika, kdaj odpelje »Österreichische autobus«. Pa je dobil takšno začuda dvoimen odgovor, ki je zvenel bolj za šalo kot zares. Prometnik - starejši možakar - tujeu pojasnil, da avstrijski autobus sploh ne odpelje. Lahko pa potuje s »Nizkim autobusom do Trilča, od tam pa se peš odpravijo v Avstrijo. - Mislim, da bi moral prometnik turistu pojasniti, da bil avstrijski autobus nekaj dni pred tem ukinjen. Vse prej je bil užiten nasvet, naj se tuječ peš odpravi preko Ljubelja, pa bi lahko mirne duše pogoltnil!

● Mnogi naši gostinci se kar ne morejo sprijazniti z načelom, da gre kulturna potreba vsem gostincem in da ni med njimi časnih izjem. Pred dnevi sem sedel v gostilni »Pri starem Majerju« v Kranju. Nekaj gost pri sosednji mizi je naročil kosilo - prvi meni. Natakala je uslužbenka pogrnila preko njega pa je drugi gost naročil tretji meni. No, to pot je bilo brez priložnosti. Precej sem »tuhatal«, pa nisem dočel čemu tolikšna razlika med gostincem. Navsezadnje plačujejo vsi z enakim denarjem.

● Pa še tole mi je prišlo na misel, ko sem slišal zgodbo o dvanajstih dvojih praščih, ki jih je mrtulni teden pri Besnici pozvil vlak. Naj bo tako ali drugače - v tem primeru se je železnica zelo izkazala. Kako bi torej bilo, če bi se speljali še čez Jelovico. Spomnim sem se namreč medveda, ki gobje dani v tamošnjih hostah in ki je samo letos naredil za več kot milijon dinarjev škodo. Če mrcini bi smatili niso kos lovec, bi našim spustil železnico. Nekajkrat bi vlak peljal čez Jelovico, pa bi bilo konec sitnosti s požrešnim kožuharjem. Stavim, da bi takoj prišel pod kolesa. No, kaj mislite?

Vas pozdravlja vaš

KRAJ BITNJE
OBČINA BOHINJSKA BISTRICA
OKRAJ RADOVLJICA

Si se že kdaj, dragi bravec, zamislil ob pogledu na takole tablo, ki jih ni malo na Gorenjskem, Morda se pristojni tolažijo s stariim pregovorom, češ da čez sedem let vse prav pride. Kaj ko bi jih dala v oskrbo muzejem??? Sicer pa ni treba komentirati! - St. &